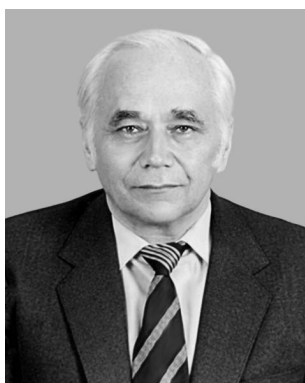

Ю. М. Неміш, В. Д. Кубенко

Гузь Олександр Миколайович

ГУЗЬ Олександр Миколайович (29. 01. 1939, м. Ічня Чернігівської обл.) – фахівець у галузі механіки, організатор науки, засновник наукової школи в галузі лінеаризованої механіки деформівних тіл. Батько [І. Гузя](#). Доктор технічних наук (1966), професор (1969), академік НАНУ (1978). Заслужений діяч науки і техніки України (2016). Державна премія СРСР (1985), Державні премії УРСР у галузі науки і техніки (1979, 1988), премії ім. О. Динника (1979), ім. М. Янгеля (1983), ім. С. Тимошенка (2000), ім. Г. Писаренка (2013) та ім. О. Антонова (2017) НАНУ. Ордени «За заслуги» 3-го ступеня (1998), князя Ярослава Мудрого 5-го ступ. (2008). Золота медаль ім. В. Вернадського АН України (2014). Член низки зарубіжних академій та наукових товариств.

Закінчив Київський університет (1961). Від 1960 – в Інституті механіки НАНУ (Київ): від 1967–2023 – завідувач відділу динаміки та стійкості суцільних середовищ, від 1976–2022 – директор. Водночас у 1983–88 – академік-секретар Відділення механіки АН УРСР.

Основні наукові дослідження у галузі механіки деформівного тіл та суцільних середовищ: тривимірна теорія стійкості деформівних тіл; теорія розповсюдження і дифракції пружних хвиль у багатозв'язкових тілах та тілах з початковим напруженнями; концентрація напружень біля отворів в оболонках; механіка композитних матеріалів й елементів конструкцій із них; аерогідропружність; некласичні проблеми механіки руйнування; механіка гірських порід; динаміка в'язкої стислої рідини; неруйнівні методи визначення напружень у твердих тілах. Ці дослідження стали основою для створення нових напрямів сучасної механіки. Головний редактор журналу «Прикладна механіка» (від 1976), голова Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки (від 1994).

Основні праці

Устойчивость трехмерных деформируемых тел. К., 1971; Устойчивость упругих тел при конечных деформациях. К., 1973; Механика хрупкого разрушения материалов с начальными напряжениями. К., 1983; Основы трехмерной теории устойчивости деформируемых тел. К., 1986; Упругие волны в телах с начальными напряжениями: В 2 т. К., 1986; Устойчивость упругих тел при всестороннем сжатии. К., 1990; Механика разрушения композитных материалов при сжатии. К., 1990; Хрупкое разрушение материалов с начальными напряжениями: В 2 т. К., 1991; Динамика сжимаемой вязкой жидкости. К., 1998; Three-Dimensional Theory of Stability of Deformable Bodies. Berlin, 1999; Fundamentals of the Three-Dimensional Theory of Stability of Deformable Bodies. Berlin, 1999; Mechanics of Curved Composites. Dordrecht; Boston; London, 2000 (співавтор); Упругие волны в телах с начальными (остаточными) напряжениями. К., 2004; Eight Non-Classical Problems of Fracture Mechanics. Series: Advanced Structure Materials. Vol. 159. Springer, 2022 (співавтор).

Рекомендована література

1. Институт механики им. С. П. Тимошенко. К., 1998;
2. Гузь Александр Николаевич: К 60-летию со дня рождения // ПМ. 1999. № 1;
3. Богданов В. Л. , Назаренко В. М., Руцицький Я. Я. Факти і віхи наукового шляху видатного вченого-механіка: До 85-річчя академіка НАН України О.М. Гузя // Вісник НАНУ. 2024, № 1.

Бібліографічний опис:

Гузь Олександр Миколайович / Ю. М. Неміш, В. Д. Кубенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24538>. – Останнє поновлення : 29 січ. 2024.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).